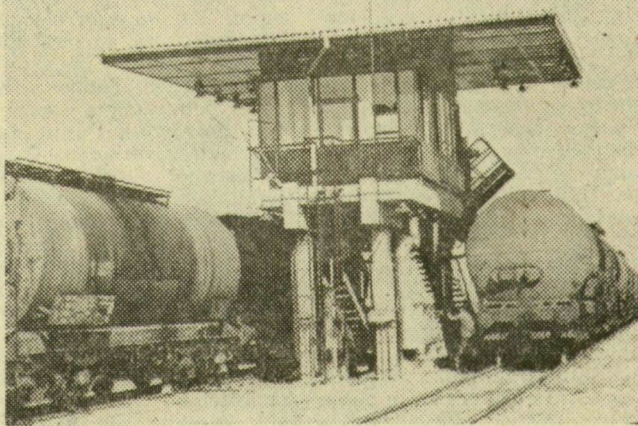

SZEGEDI MUNKÁSELET

Gyári alkotmány

Lassan visszatér az ősz

Központi olajtöltő

Az algyői szénhidrogén medencében a szállítások meggyorsítására központi vasúti olajtöltő állomás épült. Itt tízpercenként töltönek meg egy-egy tartályvagont és naponta indulnak a hosszú szerelvények.

az elgondolkodtató csigalásúság a megvalósításban, amire szintén elég sok példa adódik a hétköznapiak során.

A többi változásról sincs tudomásuk? — ez a kérdés már Szabó Ferencnek is szól. Ő úgy vélekedik, hogy sokan még az eredeti szerződéssel sincsenek tisztában.

— Olyan embert, aki ráér ilyet olvasni a munkaidő alatt, ügyse lehet találni. Utána meg mindenki siet hazat.

A takaros könyvecskét pedig — 60 oldal, egészében szépen kidolgozott szabálygyűjteménynek látszik — bizonyára érdemes volna jobban ismerni. Mert, hogy lényegileg az-e, csak a munkások tudhatják, akiknek jogait-köteleseit rögzíti. Csak ők vehetik össze saját elképzeléseikkel a másikat, a módosítások gyűjteményét, s tehetik — tehetnék? — szót, mit, s hogy lenne cél-szerűbb.

— Szerintem jobban be kellene vonni az embereket minden ilyen dologba — vélekedik Szabó Ferenc.

Lapozgatjuk a paragrafusokat: a kollektív szerződés megkötése és hatálya, a munkaviszony, a munkaidő és pihenőidő címűeket, s közvetett juttatások, jóléti, kulturális és egyéb szolgáltatások szabályait. Mikor a bérezésre terelődik a szó, s érdeklődöm, mennyire ismerik:

— Nemigen lehet azon eligazodni, — mondják szinte egyszerre. S ez annál elgondolkodtatóbb, hiszen két, az átlagnál tájékozottabb szocialistabrigád-vezető válaszsa. Nyilván erre is áll az igazság, amit némelyik törvénnyel, rendelettel kapcsolatban már többször szóvá tettek; nagyon fontos, hogy az egyszerű ember számára érthetően fogalmazzanak.

Miklósné nemrég jubilált: mint húszéves tőzsgárda-tag, kététi fizetést kapott augusztus 20-án. Ezt s általában a régi dolgozók megbecsülését — igen helyesnek tartják. Így terelődik a jutalmazásokra a szó. „Azoknak a brigádoknak, amelyek megszakítás nélkül ismételt elnyerik a szocialista címet, négy év után bronz plakettet, 6 év után ezüst plakettet, nyolc év után arany plakettet kell adományozni.” Így szabályoz a kollektív szerződés, s ez az, amivel beszélgető társaim nem értenek egyet.

— A plakettet megkaptuk, de semmi anyagi elismerés nem járt vele. Ezt nagyon

hiányolják a dolgozók — mondja Miklósné, akinek brigádja bronzplakettes. Rákérdezek: Hiszen lehetne szólni, megbeszélhetnének a szakszervezeti vezetőkkel, azok az üzemiekkel és így tovább.

— Végére: magukon is múlik.

— Igaza van, — ismeri el Miklósné. Majd hozzáteszi, hogy ő sajnos, februárban, márciusban betegállományban volt, így nem lehetett ott az akkori tanácsülésen.

Az szb termelési felelősetől tudom meg, hogy nyitott kapukat döngöttünk. Az, amit a dolgozók hiányolnak, tehát nyilván elégedetlenül emlegetnek is, módosult már. Megváltoztatták: négyszáz, háromszáz illetve kétszáz forint jár az arany, ezüst, vagy bronz fokozat elnyeréséért.

De miért nem olvastátok ezt a fonodaiak is?

Úgy tűnik, egyaránt hiba van a tudtuladás és a tudakozás üzemi mechanizmusában.

— Az üzemi tanács 68 főből áll, csak akkor igen aktívak, ha a nyereség elosztásáról van szó — hangzik a megállapítás.

Panasz, az van!

— Általában kevesebb jutalmat kapnak a fizikai dolgozók, mint az irodaiak.

— A vezetőket ritkábban látjuk az üzemben, nincs kapcsolatuk a lenti dolgozókkal, — mondják beszélgető társaim. Példát is hallok: ha mégis lejönnek, ez meg ez ilyen fölvergött fejfelvonnul el közöttünk.

— Azzal a kevés emberrel akarják elvégeztetni a hiányzó munkáját is — rojta föl Miklósné. — Csoportvezető vagyok, de leszedőként is dolgoznom kell a munkaerőhiány miatt. Két ember helyett munkálkodok, plusz pénzt azonban nem látok a többletért!

A gyári alkotmányból indult el ez a beszélgetés, és elég messzire vitt. Tanulását talán nem is kell összefoglalni: ismertek, tudottak. Legfeljebb azt kell végezni: főleglegelni: az ilyen nagyon-jól-tudott dolgok soha sem maguktól hatnak: tenni is kell valamit értük. S nem kampányszerűen, nem egyszer-kétszer, hanem az állandóság igényével.

Simai Mihály

Hétfőre virradóan lényeges változás következett be a kontinens időjárását alakító tényezők között, megkezdődött észak, északkelet felől a hűvös levegő beszivárgása a Kárpát medencébe. Egyelőre még csak ködöket okozott és így közvetve akadályozta a felmelegedést. A ragyogóan szép, szinte nyári időnek végehez értünk. Elmúlása azonban lassú, fokozatos lesz, éppen ezért meteorológusaink szerint péntekig a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 5–11, a legmagasabb nap-pali hőmérsékletek pedig eleinte 18–22, utóbb 14–18 fok között lesznek.

Nagyarányú beruházások a nemesítés szolgálatában

Az MSZMP KB tudomány-politikai irányelveinek, valamint a gazdaságirányítás reformjának megfelelően befejezéshez közelít a mezőgazdasági kutatás, növény-nemesítés generális átszervezés. Ennek megfelelően a szegedi Dél-alföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet a hazai gabonatermesztés, nemesítés egyetlen tudományos központja lett. Új országos feladatának megfelelően október elseje óta már hivatalosan a „Gabonatermesztési Kutató Intézet” nevet viseli. Fő profilja a kenyér és kalászos gabonafélék — búza, rozs, árpa, zab, triticales, a szemes és seprőcirok — nemesítése, új agrotechnikai és a termeléssel összefüggő más eljárások kutatása. Szegedről koordinálják a jövőben mindazoknak az intézeteknek a tudományos tevékenységét, melyek gabonatermesztéssel kapcsolatos témákon dolgoznak.

Az intézetben korábban kimagasolási eredmények születtek talajjavításban, kukoricánemesítésben, a makói hagymatermesztés fajta-, valamint komplex gépesítési problémáinak megoldásában és még számos témában. Kö-

zülük egyedül a hagymakultatás maradt továbbra is az intézet kebelében. Az átszervezéssel egyidőben elkészült, s már jóváhagyták a Szegedi Gabonatermesztési Kutató Intézet 8 éves kenyérgabona, illetve 7 éves takarmánygabona kutatási programját. E tervek a nemesítés, a termesztéstechnika és felhasználás különféle részfeladatait tartalmazzák. Megvalósításuk érdekében számos hazai és külföldi kutató intézet működik együtt.

A sokoldalú tudományos munkához kormányunk megfelelő anyagi alapokat is biztosított: 19,9 millió forintt a beruházásból már épül a kiskörményi vetőmag-feldolgozó üzem, továbbá Újszegeden az Alsó-tisza-parti központban háromszintes laboratórium épül 14,7 millió költséggel. 1974-ben — az intézet fennállásának 50. évfordulójára — pedig befejeződik a központi épület rekonstrukciója, ami további 13 millió forintba kerül. E beruházások révén megszűnik az az áldatlan állapot, amit eddig a túlszűfolttság jelentett itt.

Csepi József

Szakszervezeti tanácskozás a kereseti arányokról

Fő témakörként a bérezés, a munka szerinti elosztás elvénél érvényesítése és a nemzetközi kapcsolatok ápolása szerepelt napirenden hétfőn, a könnyűipar három ágát átfogó textil-, bőr- és ruházatiipari szakszervezeti szövetség elnökségének ülésén.

A három iparág az utóbbi években nem tudott lépést

tartani más iparágak bérfejlesztésével. Ennek ellensúlyozására a textilipar központi bérfejlesztési keretet kapott. Bár a vállalatok saját erőforrásaikból is igyekeztek a bérezési problémák jórészt megoldani, a textil-, bőr-, cipő- és ruhaipari dolgozók keresete, jövedelme, elmaradt az állami iparban kialakult átlagtól. A szakszervezet már korábban felhívta a figyelmet arra, hogy a vállalatoknál kialakult bérarányok kisérik figyelemmel a helyi szakszervezetek.

A Bőripari Dolgozók Szakszervezete ügyelt arra, hogy elsősorban az alacsony keresetűek, a nők bére emeljen, vagy meggyőződésed, hogy más szereti... Véleményét őszintén és kíméletlenül kifejezésre juttatja. Herczeg Ferencről írja: „... Nem tudja, hogy az író munkája ember-nemesítés, éppen olyan, mintha a földműves nem tudná megkülönböztetni a búzát a konkolytól és míg más íróknak búzátlábi vannak, neki konkolytáblái...”

Az eladók közölte, hogy az átirat teljes szöveget 1972-ben. Gárdonyi Géza halálának 50. évfordulóján könyv alakban megjelentetik. Az előadó utalt arra, hogy a megfettők között kialakult szemé-lyes jellegű vita nem befolyásolja a szerkesztés munkáját. (MTI)

Kiállítás a korrózió- védelemről

Szerdán reggel nyitja meg a Budapesti Nemzetközi Vásár területén dr. Osztróczy György, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnökhelyettese, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, a Hungarokorr '70-et, a Magyarországon rendezett első nemzetközi korróziós kiállítást.

Az október 23-ig tartó kiállítás — több mint 40 hazai és megközelítőleg 30 külföldi kiállító mutatja be a kohászati termékek, gépjárművek, mezőgazdasági gépek átmeneti védelmére szolgáló korszerű bevonatok anyagait.

Ezer oldal a Gárdonyi- irodalomhoz

Mit tudunk meg Gárdonyi Gezárról? címmel érdekes ismertetés hangzott el hétfőn Egerben, a Dobó István vármúzeumban, a múzeumi hónap keretében. Dr. Korompai János muzeológus beszámolt arról, mi történt 1969. október 13-án, a Gárdonyi-titkosírás megfettésének bejelentése óta. Egy teljes év volt szükséges ahhoz, hogy Gárdonyi Géza titkos jeleit átírják folyóírással szövegre. Ezáltal mintegy ezer oldalal gazdagodott az eddig ismert Gárdonyi-irodalom. Az előadó bejelentette, hogy ma már valamennyi titkosjel ismert és a megfettett írásokról teljességgel elótárol Gárdonyi Géza titkolt hagyatékát. A megfettett szöveg feljegyzéseket tartalmaz az „egri remete” írói tevékenységéről, terveiről, vázlatokról rögzít megírandó művekről, és érdekes megállapításokat közöl a társadalomról, kritikái megfettéseket fűz a kortársak műveihöz. „Nagy érzések írói nagy írók, kis érzések írói kis írók, semmilyen írók” — vallja Gárdonyi egyik titkos jegyzete, majd így folytatja: „Csak olyan történetet írj, amelynek hőst érzed, szereted, vagy meggyőződésed, hogy más szereti...” Véleményét őszintén és kíméletlenül kifejezésre juttatja. Herczeg Ferencről írja: „... Nem tudja, hogy az író munkája ember-nemesítés, éppen olyan, mintha a földműves nem tudná megkülönböztetni a búzát a konkolytól és míg más íróknak búzátlábi vannak, neki konkolytáblái...”

Az eladók közölte, hogy az átirat teljes szöveget 1972-ben. Gárdonyi Géza halálának 50. évfordulóján könyv alakban megjelentetik. Az előadó utalt arra, hogy a megfettők között kialakult személyes jellegű vita nem befolyásolja a szerkesztés munkáját. (MTI)

Vízhiány a Tisza völgyében

Tanácskozás a vízgazdálkodás távlati fejlesztésének koncepcióiról

A MTESZ 17 egyesülete a népgazdasági ágazatok távlati fejlesztéséről vitasorozatot rendez. Hétfőn a Technika Házában került sor az első konferenciára, amelyen a vízgazdálkodás távlati fejlesztésének koncepcióit vitatták meg. A konferencián Dégén Imre államtitkár, az OVH elnöke tartotta az első előadást, a távlati fejlesztési koncepciókról. Ezután a koncepciótervezet kidolgozó hat szakközvetítő vezetői számoltak be a tervezetről.

Az előadók hangsúlyozták, hogy a népgazdaság valamennyi ágazatának fejlődésében és a lakosság ellátásának javításában egyaránt alapvető feltétel a vízgaz-

dálkodás fejlesztése. Távlatban is az ipar lesz az ország legnagyobb vízhasználója, de ugyanakkor a folyókák legnagyobb szennyezője is. Ezért a vízgazdálkodás terveiben a korábbiál nagyobb gondot kell fordítani az ipari szennyvizek kezelésére, tisztítására. A fejlesztési koncepciók kidolgozásában szükségesnek tartották a szakemberek, hogy a következő 15 évben az eddig számítottnál 3,3 milliárd forinttal többet költönn a népgazdaság az árvédelem korszerűsítésére.

Az ország vízkészleteit az eddiginél jóval takarékosabban és tervszerűbben kell kihasználni. A Tisza völgyében máris nagy a vízhiány.

A rendelkezésre álló vízkészlet a távlati, 1985-ig várható igényeknek csak 19 százalékat fedezi. Ezért épül jelenleg a kisköréi vízlépcső, de újabbakra lesz szükség. A Tisza völgyében 1985-ig 1,2–1,5 milliárd köbméter víz tárolására kell gondoskodni és feltehetően a Duna-Tisza csatorna első szakaszát is meg kell építeni. Az ország egyéb területein kialakuló helyi vízhiányok fedezésére a vízművek szerrint mintegy 400 millió köbméter vizet tartalékoló tározót kell majd építeni.

A koncepció-tervezetet rövidesen a kormány elé terjesztik.

Igy gondolkodnak a vállalat vezetői is. Akkor honnét a konfliktus? Mint Tamás Gábor szakszervezeti termelési felelős utóbbi elmondta, még a tavasszal kialakult egy olyan álláspont, hogy ezt nem a kollektív szerződésben fogják rögzíteni. Központi állásfoglalás volt, s abban egyeztek meg a vezetők, hogy mellékletben gyűjtik össze valamennyi oktatásra vonatkozó szabályt.

Mindez helyénvaló is. Csak az nem, hogy a melléklet azóta sem született meg odafönt Budapesten, legalábbis ide nem jutott. Csak az nem, hogy a melléklet mellékletéről — illetve, arról, hogy előbb-utóbb léteznie kell majd egy ilyennek is — nem szereztek tudomást a dolgozók.

Megint a tájékoztatás gyöngéi, mint annyiszor. S